

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 st. Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi e ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna . ulica Carintia št. 12.

Dr. Koerber in Jugoslavlani.

I.

Gosp. posl. vitez Vuković se svojo interpelacijo radi prepovedi koncerta Mace-donec in pa gospod Jurij Bian-kini se svojo interpelacijo radi »tajne klav-zule« v pogodbi z Italijo sta prisilila našega ministerskega predsednika dra. Koerberja, da se je malce popeljal z ljudmi, s katerimi se ne peča rad. Ne le gospod Koerber, ampak avstrijski ministri v obče nimajo navade, da bi si glave ubijali z nami Jugoslavlani. Naši klici morejo biti opravičeni kolikor hočejo, naša indignacija more prekipovati na vseh straneh, mi moremo podajati dokazov, ki so jasnejši nego bel dan, da po načinu, kakor se postopa z nami Jugoslavlani, si gazijo pi-sani človeški in nepisani etični zakoni, da krivice, ki se nam gode, režejo tudi v meso državnega interesa — vsi taki in sloni do-kazi naši ne kratijo spanja nobeni ekscelenci na Dunaju. Mirne duše in z najljubšo vestjo prepuščamo te ekscelence svojim zaupnikom v Primorju, da nas — drže na uzi kakor najboljše vedo in znajo.

Rečeni dve interpelaciji pa sti ekscel-enco Koerberja izvalili na plano. To je vseh, ki mora vzbujati zadovoljstvo. V me-ritoričnem pogledu nas seveda odgovor mi-nisterskega predsednika izživlje na odpor, ali dejstvo, da se je ekscelencia izvolil malce pobrigati z nami, ali resničneje povedano: da se ni mogel izogniti odgovoru na stav-ljeni mu vprašanji — to je dogodek, kate-rega treba primerno zabeležiti.

Meritorično treba — kakor rečeno — najodločneje zavrniti odgovor g. Koerberja na interpelaciji poslancev Vukoviča in Bian-kinija.

Odgovor, s katerim je g. Koerber opravičeval prepoved večkrat omenjenega koncerta, je naravnost žaljiv za vso slavno in preslavno avstrijsko diplomacijo. Kajti to je prava pravcata persiflaža na vse diplo-matiške akcije. Ako nam kdo govori, da tiste mogočne gospode v blestečih uniformah, ki si domišljajo, da delajo vedro in oblačno na svetovnem obzorju, more spraviti iz ravno-težja že kakov priprosti koncert v humani-tarne svrhe, mora to izvajljati vsakemu raz-sodnemu človeku maliciozen nasmeš na ustnice. Prva misel, ki se usiljuje, je ta, da vsa slavna diplomacija se svojimi akcijami stoji na lončenih nogah — in to tudi tedaj, ko je toliko in igri, kakor je n. pr. ob bal-

kanskem vprašanju: princip humanitete in evropski mir.

No, gospod Koerber gotovo ni hotel doseči takega efekta pred n. p. evropsko pu-bliko. Mi smo marveč prepričani, da tudi gospod Koerber niti misli ni na to, da bi mogel namerjati koncert motiti slavno in preslavno diplomacijo v nje balkanskem kon-ceptu. Stvar je marveč zelo enostavna in tako lahka zagonetka, da jo more razvozljati sleherai političski otrok med nami Jugoslo-avlani. Le nekoliko poznanstva z glasovitim avstrijskim zistemom, nekoliko umevanja protislovenske smerti, po kateri se giblje avstrijska notranja in vnanja politika, le nekoliko orientacije treba, ki govori, kako avstrijski državniiki v obče smatrajo nas Jugoslavlane in naše zastopnike kakor nekako quantité negligable — pa smo na jasnem, zakaj da je dr. Koerber tak o odgovoril na interpe-lacijo posl. Vukoviča. Ko že ni mogel dru-gače, nego da je odgovarjal, pa je porabil tudi to priliko, da je mojstroval naše poslance z odurno lekcijo in s tem bagateliziral narod, katerega isti zastopaj.

Gosp. dr. Koerber je menil, da je go-voril »pod utisom bede« v Dalmaciji. Da je ta odgovor v nasprotju z duhom in pravicami ustavnega življenja — to smo povdarjali že v prejšnjih številkah. Danes pa povdarjamo, da je nezmisel to tudi, ako sodimo s psihologič-nega stališča. Če je kdo sam v bedi in vsled tega tudi v nenormalnem duševnem razpoloženju, je umljivo, če se je pod utisom bede dal zavesti do neopravičenih in nepre-vidnih besed. Da bi pa bila dalm. beda kar hkratu sega naši vladi tako do srca, da je pod nje utisom načelnik te vlade rabil be-sede, katerih ne more opravičiti — je to misel, katero odklanja vsakdo in se jej k večjemu smeje. To je tem neverjetnejše, ker je isti avstrijski sistem po največjem delu sam zakrivil to dalmatinsko bedo, in ker smo videli prav do tistega dne, ko je dr. Koerber odgovoril pod »utisom bede« v Dalma-ciji, kako da je državna uprava stojično mirnostjo gledala na gospodarsko propadnje v deželi, ki je lepa in ima vse pogoje za vsaj relativno blagostanje in ki je vrhu tega, po svojem zemljepisnem položaju, neprecenljivega pomena za državo.

Odgovoru dra. Koerberja je torej nedo-stajalo glavnega potrebnega svojstva — res-nosti. In da je ekscelenci, ko je na interpe-lacijo Vukovičev »pod utisom bede« v Dalma-ciji, podajal dalmatinskim poslancem lekcijo, porosila tudi svetla solza po resnem državni-

škem licu, bi mi ne verjeli tudi tej solzi in bi bili slej ko prej mnenja, da ekscelencia ne bi si bil upal tako govoriti, ako bi ga bili inter-pelirali nemški poslanci! Našim seveda ...! Čemu bi pa bila v veljavistaro-čestitljiva teorija, ki se pa dan na dan uve-ljavlja v praksi avstrijskega zistema, teorija o superijornih in inferijornih narodih in — poslancih!

Tako in jedino le tako si je tolmačiti možnost takih odgovorov, kakoršen je bil oni, ki ga je dal ekscelencia na interpelacijo posl. viteza Vukoviča.

Grenka medicina je to za naše poslance in mi smo le radovedno zrlji, da-li jo isti po-goltno mirno in s tisto staroslavno resnajo-cijo. Tako smo se vedno sukali v kolobarju, ki je pravi cirkulus vituosus: vlade so nam delale krivico in nas niso uvaževale; potem smo težili in rekrimirali, a božanstvena re-signacija, s katero smo vsprejemali vladine odgovore je bila poslednjim le v vsodbujbo, da nas o prvi priliki — zopet niso uvažev-ale! In tako dalje in tako dalje z gracio avstrijskega zistema.

Ali naj res tako ostane za vedno?!

Politični pregled

V Trstu, 2. marca 1903.

Jugoslavlani in vojna predloga.

»Slovenec« objavlja nastopno izjavo dež. posl. dra. Ivana Šusteršiča:

»Ni sicer moja navada odgovarjati na po-ročila liberalnih časopisov, kar je njihova lažnjivost itak vsem resnim ljudem pri nas znana. Le posebni uzroki me semtertje pri-vedejo odgovarjati posebno debelim lažem. Tako laž je nekdo izlegel v reškem »Novem Listu«, odkoder je prešla v »Edinost« in »Narod« in morda še v kak drug liberalni list. Ta laž se glasi, da bi bil jaz minister skemu predsedniku Körberju obljubil gla-sove »Slovenske zveze« za vojno predlogo, ako vlada razpusti kranjski deželni zbor. To trditev označujem kot čisto navadno in podlo laž. Jaz sploh glede deželnega zbora in nje-govih razmer od vlade nikdar nisem nič za-hteval in sploh razmere v kranjskem dežel-nem zboru niso igrale niti najmanjše vloge glede stališča, katero sem zavzemal napram vladi v državnem zboru. Če kdo kaj dru-zega trdi, naj se pred vsem osebno predstavi, naj nikar brezimno ne pisari, potem ga bom nazval za čisto navadnega nesramnega laž-nika in sicer izven državnega zbora in po-slanske imunite, da dam priliko, da me

toži. Sicer pa ni nobenega dvoma, da vse to izhaja iz enega vira in sicer iz slovenskega liberalnega vira, kar je tem smešnejše, ko so to ljudje, ki se niso sramovali iz čiste na-vadnih strankarskih, egoističnih vzrokov gla-sovati za dispozijski fond in katerim odre-kam kot narodajak vsako pravico kedaj še reči kako besedo o narodnih stvareh.

Na Dunaju, dne 27. febr. 1903.

Dr. Ivan Šusteršič,
drž. in dež. poslanec.

Gospod dr. Šusteršič je torej naperil svojo izjavo proti »Novemu listu«, »Slov. Narodu«, »Edinosti« in — morda še kakemu drugemu liberalnemu listu!! V ta poslednji akcent je hotel g. dr. Šusteršič očitno položiti vso težo svoje obrambe. Ali — man merkt die Absicht und man — lacht! G. doktor naj nam veruje, da je slepo obdolževanje »libe-ralstvom« dandanes postalo jako problema-tično podjetje, ker toliko je naša javnost že dozorela, da ne jemlje takega obdolževanja v nadomestilo za vsa potrebna druga in druga a n a d o k a z i l a .

Slovenci in Hrvatje v Trstu in na Reki imajo nujnejega in rodoljubnejega posla, nego je tista igra slepih miši z liberalstvom in klerikalstvom.

Glas je bil tu; kakor novinarji smo po-sneli ta glas in nanj opozorili slovensko in hrvatsko javnost; ob enem pa smo pozvali dotičnike — ki nimajo nad seboj drugega sodnika nego javne menenja in svoje volilce — naj dajo pošteno in jasno pujasnilo.

Da smo bili opravičeni in dolžni v tako apostrofo, nas je uveril o tem tudi zaderski »Narodni list«, ki je v tesni zvezi z enim delom dalmatinskih poslancev in čegar glavni urednik je poslanec v državnem zboru — g. Jurij Biankini, ki je člen »Zveze«, kateri predseduje — dr. Ivan Šusteršič.

»Narodni list« je pisal v članku »Po-litika popuščanja« tako-le:

»Kakor vse slovenske novine, tako smo tudi mi z nekim zadovoljstvom zabeležili vest, da je hrvatsko-slovenski klub na Dunaju, vzlic grožnjam ministra-predsednika g. dra. Koerberja, naložil svojima odposlancema, da v odseku glasujeta proti vojni predlogi. Ob tej priliki je tržaška »Edinost« pisala: »Naši poslanci imajo sedaj dovolj razlola, da raz-mišljajo, kako nečestno bi bilo za njih, ako bi s svojim vedenjem opravičili sum, da so tako zavisni od vlade, da jih more tudi z grožnjami siliti v glasovanje njej v prilogo.«

Ta jako umestna pripomba »Edinosti« vendar ni preprečila ne-

PODLISTEK.

48

Na rojstni zemlji.

Spisal Ksaver-Sándor-Gjalaki; prevel M. C. XVII.

No — te stroge nazore je imela že v Mur-vincu. Zli se mi, da tudi tam nisi smel brez papučev — za bi — ga je podražil Tomica. Resnica pa je bila, da je imela Babeta svoje posebne izredno stroge nazore o redu v hiši. Še takrat, ko so živeli v Murvincu na svo-jem imetju, ni ubogi Jožica smel kaditi drugje nego v postranski sobi in le izjemoma v dvoru, ako so imeli gostijo. V salon res ni smel prihajati drugače, nego v papučah; a če bi bil sel na baržunaste fotelje salonske garniture — to je bilo gotovo hudo in po-kora. Ko so se preselili v mesto, bilo je Ba-beti prvo, da si je naročila dragoceno po-hišstvo — vse v staronemškem stilu. A da je je boljše čuvstva in stedila, je uredila zadej na hodniku dve sobici, kamor je stlačila staro pohištvo. In siromak Jožica je moral tu pre-življati cele dneve — kaj dneve — niti spati ni smel v spalnici, urejeni v zlogu, tudi ta zanj toli važni del življenja je moral prebi-jati v tistih dveh zadnjih sobicah. Na ne-rečo je prišel Tomica na to in je radi tega

dražil mučenika Jožico; no, Klenusevič je vsikdar z dostojanstvom odbijal vsako zbad-ljivko, ki se je tikala Babete in je prekinjal žaljivca: »Ali — pusti to — moja Babeta ve, kaj dela, treba čuvati take fine stvari — a jaz, jaz priznavam, da sem nesrečen člo-vek — nerodnej sem — medved — pravi medved. — Kaj hočeš, iz te kože ne mo-rem — jaz bi pokvaril vse te fine stvari v najkrajšem času. Mi stari »Horvati« — taki smo.«

Tudi sedaj je začel podobno odgovarjati Tomici. Ali hitro se je zapel v govoru. Mo-tila ga je Vanda, kateri je sedel ravno na-sproti. V njenem lepem licu se je izražalo nerazumevanje, začudenje, nebrzičnost, dolgo-časje, vse v isti hip in vsi le nejasno; ker v glavnem je izražal obraz samosvesten po-nos in odločno vedenje. Njej je bila vsa ta starčevska družba čudna in neprijetna — skoro smešna in brez vsacega »šaka«. Edini Lev je o svojem prihodu za hip vzbudil neko živahneje gibanje v obrazu in očeh, a ker se jej ni približal, marveč se je tudi on vmešal v dolgočasni razgovor starih, zapala je zopet v prejšnjo napetost. Stara gospa si je sicer res prizadevala, da bi jo zabavala; no, tudi ona sama ni vedela prav kako bi pred ele-gantno mlado meščanko, a tudi deklica je le brezbrizno in rastrojeno odgovarjala, ali pa

začela pripovedovati o svojih poznanstvih v mestu, o generalici N., o grofici L., o kon-tesii Lini, o baronesi »Terčiki«, o »volutikajta-bazarih«, o »rotkraj-balih«, o predstavah živih slik — o stvareh, za katere v starki ni bilo ni nikakega pravega zanimanja, ni ume-vanja. Ko se je bila starka spustila v prepir z Mikolašem, prišla je v sobo Zlatica in je takoj prisla k Vandi, da ne bo sama, ker teta Brigita niti blizu ni hotela k njej. Ali tudi z Zlatico se ni mogel razpleti prav raz-govor, če tudi je bila Zlatica jako izobra-žena deklica, ki je tudi mnogo čitala. Res da ni bila odgojena v kakem institutu, in je le obiskavala ljudsko šolo, ko je bila še pri svojih stariših. No, v hiši Blinjevičevi si je igrave prišvujala znanja, kakoršnega nimajo vse mestne deklice, odgojene po šolskih zavodih in viših šolah.

Pri mizi v Lipnjaku so se redno sukali razgovori o književnosti, znanosti in umetno-sti. Tako je imela deklica priliko, da se je naučila mnogo tega, a vrhu tega je bila pri-jateljica čitanju — pak je tako s časom po-stala mala znanstvenica, ki je mogla čitati v dveh treh jezikih, se razumela v književnosti in muziki. Vanda je seveda mislila, da vidi v njej le zapuščenost, nespretno deklico z de-že, siromašno sorodnico hiše. Toaleta Zlati-čina, če tudi pristojna, vendar ni bila na-

predna, česala se je celo še z frizuro, ki je bila po glasu Vandinoga žurnala že pred tremi leti »une horreur«! Kaj naj torej ona žnjo! Tudi Zlatica sama je bila nekako zme-šana in je izgubila svojo sigurnost — prav tako kakor tetka Blinjevička, pa ni našla prave besede, da bi zabavala svojega gosta.

Ko se je namreč Zanola začel premikati v smrtnih bolečinah, padel je s postelje na tla, kjer je bila ogljenčeva kislina nekoliko redkejša in se je toliko zavel, da je »mogel klicati na pomoč. To upitje je slišal sin last-nika ladije, Martinuzzi, ki je spal na drugem koncu ladije in je stekel na pomoč. Zastoj pa se je trudil, da bi bil Zanola vzdignil in mu pomagal iz kabine. Začel je na to tudi on upiti na pomoč, na kar so prihiteli na la-dijo mornarji iz drugih ladij in izvlekli vse tri na krov ladije. Telefonirali so potem na zdravniško postajo, medtem pa je pilot De-sardo na umetni način povzročil, da sta dva izmed ponesrečencev začela zopet dihati, le 16 l. Bon ni dal nobenega znaka življenja od sebe in ga je še-le pozneje došli zdravnik pripra-vil zopet k zavesti. Zanola in Skaré ostala sta na to na ladiji, dočim so Bona prenesli v bolnišnico, vendar je tudi on popolnoma izven nevarnosti.

Vandi je bila z vsakim hipom teže in neznošnejše. Teta Brigita je trdila kasneje, da

nadne metamorfoze slovenskih poslancev, katerim so slediti tudi nekateri naši (Hrvatje namreč), ki so na glas radi svoje prevelike udnosti vladnim ljudem. Od glasovanja v plenumu stamola le dva trije davi, pak je povsem nerazumljivo, kako se je oni isti klub, ki je bil naložil svojima odposlanecema, da sta v odseku glasovala proti vojni predlogi, v plenumu vzdržal od glasovanja. To pomenja da so grožnje Koerberjeve imele vspeh.

Doznajemo, da so se slovenski klerikanci, boječi se, da ne bi Koerber v njihovi hiši pomagal liberalcem, hoteli njemu prikupiti z glasovanjem vojni predlogi, ali da so naleteli na odločen odpor pri večini Hrvatov. Po dolgih praskah (kreševah) so odločili, da se vzdrže glasovanja. Doznajemo še, da je radi tega bilo veliko nezadovoljstva, in da so nekateri člani le zato ostali še v klubu, da ne bi v teh resnih časih ustvarili novih vprašanj in da ne bodo delali zmešnjave.

Ja ob takih glasovih od tako resnih strazi naj bi narodno glasilo ne smelo beležiti glasov, ki so skrajno vznemirljivi in ki po svoji usadnosti zahtevajo pojasnila. Če ti glasovi ne odgovarjajo resnici, more tista struja v klubu, katero vodi g. dr. Šusteršič, tudi zadobiti zadoščenje. Ali nikar naj ne zahteva takega zadoščenja od nas, ki mu ga ne moremo dati, tudi ko bi hoteli, ampak se svojo zahtevo naj se obrne do — lastnih kolegov v klubu! Ti jedini morejo dati zadoščenje, ki bo res veljavno.

Toliko v odgovor na izjavo gosp. dra. Šusteršiča — in brez vsake nervoznosti!

Italija in dogodki na Balkanu, pak — Dalmacija! Malo čuden se bo zdel ta naslov. Da se Italija hoče okoristiti na balkanskem vprašanju, to bi bilo že umevno, ker dogodki na Balkanu so mednarodno vprašanje. Ali Dalmacija! Državno-pravno razmerje te pokrajine sicer res še ni končno urejeno in je vprašanje, ki se ima rešiti, ali — le v okvirju naše monarhije. Mi bi rekli, da nima nikogar izven monarhije nič brigati, da-li Dalmacija ostane med »kraljevstvi in deželami, zastopanimi v državnem zboru«, ali se spoji v trojedino kraljevino, ali pa se priključi direktno k Ogrski!

Sedaj pa čujemo od nekega »uplivenega italijanskega parlamentarca«, ki sporča v dunajsko »Information«, da smo bili v zmoti, ko smo menili, da tudi Italije nič ne briga, kako se reši vprašanje pripadnosti Dalmacije v okvirju monarhije. Moč piše namreč, da tudi Italija poreže vmes, ako reforme ne zadovolje Macedoncev in čim bi intervenirali Avstro-Ogrska in Rusija. V tem slučaju vrže Italija en kor v Albanijo in pošlje eskadro v Solun. Seveda ne v ta namen, da bi se polastila turškega teritorija, ampak da prepreči, ako bi hoteli drugi storiti to. Balkanski narodi da se nimajo ničesar bati od strani Italije.

Če se Italija — prosimo čitatelje, naj dobro čitajo, kar piše tu mož! — oglasa starimi in zgodovinskimi zahtevami do Trsta, Istre in Dalmacije — pa nima takih zahtev do Albanije in drugih teritorijev turške države. Italijani žele neodvisno Albanijo do Joniškega

jo je nekolikokrat zalotila, kako je z očmi namigavala in pomiškavala osetu, da bi odšli. In v resnici se jej je obraz kar razvedril, ko je stari Mikolaš okolo osme ure začel poslovljati se.

— Kaj? — je vskliknil Blinjevič. Sedaj, tikom pred večerjo, naj vas pustim. Niti čašice vina nismo še popili. Mari — ne poznate naših običajev? Moj peštanski gospod mora videti, kako je pri nes. Ne, ne — jaz vas ne pustim — in je Mikolašu in Rakociju ljubeznjivo iztrgal klobuka iz roke. Stara pa jih ni toliko zadrževala. Njej je bil Mikolaš v duši zpern, a tudi Vanda jej ni ugajala. Tudi Lev ni bil zadovoljen, da jih je oče pridržaval. Ne samo, da mu je bila vsa ta dotika z modernim svetom strašna in neznosna, ampak bil je tudi kakor na iglab, ker je hotel v Dragance na luščenje turščice. Bilo mu je, kakor da bo moral ves ta dan, ki ga je preživel toli divno, zaključiti s tako disonanco.

(Pride še.)

morja. K večjemu bi mogla Italija dobiti oporno točko na onem drugem obrežju ožine pri Otrantu, da bi nadvladavala vrata Adrijanskega morja.

To je program Italije glede Orijenta. **Nikdar se pa Italija ne odpove zahtevam do Dalmacije,** tudi če bi italijanski živeli popolnoma izginili iz rje. Hrvatje si delajo prazne iluzije, ako se nadejajo, da ustvarijo veliko državno tvorbo z Dalmacijo in Istro. Italija ne bi trpela niti administrativnega združenja Dalmacije s Hrvatsko. Za Italijo je Dalmacija važnejša nego vse druge točke obali Adrije, ker Dalmacija nadvladuje adrijansko morje in je nasip za slovenska zaledja.

Tako in nič drugače, kakor ta »vplivni parlamentarec«, govori tudi irredenta v obče. To je ravno tisti irredentizem, ki hoče odtrgati teritorije od naše monarhije in katerega ekzistenco je konstatovalo nedavno tudi ces. kr. namestništvo. Italija ne dovoli tega in ne bo trpela onega — nota bene! — v mejah habsburške monarhije!

Vše že ni možno, a naša diplomacija je menda tega mnenja, da je tako v najlepšem redu in da sploh ne more biti drugače! O da, res, v državi neverjetnosti smo!

Macedonsko vprašanje. Macedonsko vprašanje gotovo ni bilo še nikoli tako zamotano, kakor je sedaj. Predložile so se reforme, Turčija jih je vsprejela in vendar nihče na vsem svetu ne veruje, da jih tudi izvede. Tudi vprašanje o generalnem inšpektorju za Macedonijo je zelo kočljivo. Isti bo imenovan od Turčije, a velesile mu potem zagotovo nekako neodvisnost od osrednje turške vlade. Ako bo sultan imenoval generalnega inšpektorja, potem je od takega inšpektorja pač malo dobrega pričakovati za Macedonce.

Inšpektorja sultan ne bo mogel odstaviti, ako ne bo žnjim zadovoljen; kaj bo pa, ako velesile ne bodo s tem inšpektorjem zadovoljne, kar je pač verjetnejše od prvega? Velesile bodo bržkone mirno gledale na upravo prihodnjega generalnega inšpektorja (ako se tak inšpektor sploh kedaj imenuje), ki gotovo bo malo ali celó nič boljša od sedanjega uprave, mirno pa ne bodo mogli gledati na to Macedonce sami, a vendar se je od strani Rusije toliko njim, kolikor Bolgariji jasno povedalo, da se jih prepusti popolnoma njih usodi, ako bi hoteli z orožjem v roki storiti konec neznosnemu stanju. Kaj je torej zatiranim Macedoncem storiti? Živeti še nadalje sedanje, človeka nedostojno življenje, ali pa posniti se do zadnjega poklati od krvoločnega Turka?!

Nehoté usiljuje se tu vsakomur vprašanje: Kdo je tukaj bolj obsojanja vreden, krvoločna Turčija, ki tako ravna z Macedonci, ali pa velesile, ki radi svoje sebičnosti izročajo bedne Macedonce na milost in nemilost krvoločnemu Turku?

Trzaské vest

Politika v cerkvi. Sodbo o pastirskem listu škofa Nagla, v katerem škof aludira na odpravo slov. bogoslužjenja in morda še celó slovenskih cerkvenih bratovščin v Trstu, je izrekel židovsko-liberalni »Piccolo«, ki je izrazil svoje veselje in zadovoljnost ne toliko zaradi besedila v pastirskem listu, ampak temveč zaradi dosedanjega delovanja monsignora Nagla, ki da je z močno roko dokazal, da zna nastopati proti težnjam Slovencev in Hrvatov. Mi smo to sodbo »Piccolovo« prinesli v doslovnem prevodu. Storili smo to zaradi tega, ker smo bili prepričani, da je to napisala znana roka iz krogov italijanskih reformatorjev, ki imajo sedaj prvo besedo na trzaskem ordinarijatu. Da se v tem domnevanju nismo motili, so dokazali rudeči italijanski duhovniki v svojem »stanovskem glasilu«, našem neprijatelju — »Amicu«. Reformatorji v »Amicu« pišejo pod naslovom »Commenti« tako le:

»Piccolo« je prinesel velik del pastirskega lista monsignora škofa in je dodal istemu laskav (tisk) komentar.

»Konstatujemo to dejstvo, ne zaradi tega, ker dajemo važnost njegovi hvali; za nas je »Piccolo« organ odklenega antiklerikalizma; ampak da pokažemo, kako si je znal monsignor škof se svojim modrim vladanjem pridobiti celó svoje nasprotnike ter jih je prisilil, da ga hvalijo. Tudi nam je draga ta objava v »Piccolo«, ker je tako škofov pastirski list bil vsaj čitan od mnogih, kateri bi ga ne bili sicer čitali. Zares terej tako tudi sam vrsig (!!) kedaj pomaga razširjati hvalo cerkve božje.«

Tako je bratec »Amico« pohvalil bratec »Piccolo«.

Tudi njiju zaveznik, ljubljanski »Slovenec«, bi bil rad zlezal v to »kolo«. Saj je le privatno podjetje in kakor tako si sme že privoščati boljšo in bolj gospodsko družbo, nego je družba trzaskih Slovencev-trpinov. Zato je odprl svoje predale zopet svojemu neslovenskemu dopisniku s trzaskega ordinarijata, kar naj bi provzročilo, da bi mi prišli zopet v polemiko s slovenskim listom in bi potem naši nasprotniki citirali »Slovenca« za pričo proti nam. Na ta lim jim mi ne poudemo in to tudi ne zaradi tega, ker znamo, da s to pisavo »Slovenčev« ne soglašajo poštenji slovenski in hrvatski duhovniki.

To naj vzamejo gospoda okolo »Slovenca« na znanje.

Da je pa naša pot prava, to nam sve-deči v obilni meri simpatija drugega katoliškega glasila, ki šteje v svojo sredo velikane, kakor so Strossmayer, Stedler....

Ozirom na naše tužne trzaské razmere je napisal zagrebški »Obzor« značilen članek pod naslovom »Latinizatorji«. Ta članek prinesemo jutri doslovno kakor odgovor nekaterim listoma »Slovenec« in »Amicuto«.

Dogodki v Riemanjih. Včeraj, prvo nedeljo v postu, ni bilo pri naši latinskega kapelana niti enega samega šlovveka. Istotako je bilo na populudanski službi božji. Gospod kapelan si je nekoliko časa prizadeval, da bi se približal prebivalstvu, ali zdi se, da se je uverilo brezvspešnosti vsacega takega poskusa.

Razlika. »Jedinstvo« piše: Proti ruskemu listu »Slovanski vek« so službeni krogi zadnje čase začeli godrnjati. Po vesteh z Dunaja je soditi, da je proti temu listu napet aparat; te dni mu je ogrska vlada odvzela post-debit »radi panslaviзма«, na Dunaju pa je tako obraziložena zabrana zbola v oči, pa so se razjezili.

»Piccolo« ne samo, da izhaja mirno, ampak uživa po strani vse simpatije »aule«. A kako pangermanski list v Avstriji? Kakor da so v Berlinu!

To je istotako kakor je bilo, ko so Riemanjee obsodili, ker so jim svečeni prihajali iz Hrvatske, torej iz Translajtanije, ki so takoj dobivali od oblasti dekret, naj odidejo. Mejtem pa so Češka, Moravska in Stajarska polne protestantovskih pastorjev iz Germanije, ki delajo za Los von Rom! To je po tisti znani: kakor komu.

Krivica se jim godi. Tukajšnji »Independent« prinaša neki dopis, datiran iz Šterne — kar pa gotovo ne odgovarja resnici, ker bi moralo stati: iz Grožnjana.

V tem dopisu se neko brezobrazno žlo-veče pritožuje, kaka krivica da se je godila Lahom o ustanovljanju laške šole v Šterni! Ko bi šlo za slovansko šolo — tako piše ta brezobraznež — vlada da ne bi trpela toliko spletkarij!

»Grožnjanska občina se je morala na dolgo bojevati proti nekaterim tamošnjim slavofilom«!

»Da-si je občinski zdravnik izjavil, da omenjena šola odgovarja vsem zdravstvenim predpisom — so se domači prebivalci protivili odprtju te šole!! V to zadevo so vpleteni prsti kakkega poznanege slavofila, ki je želel, naj bi se v tej šoli poučevalo v slovanskem jeziku«!

Tako pišejo ti revni in zatirani laški — pojaci! Da morejo napisati kak dopis, morajo imeti v zalogi vse polno brezobraznosti, nesramnosti in direktnih neresnic. Prvo, kar moramo povedati, je to, da je Šterna čisto hrvatska podobčina, ki je del krajne občine Grožnjan in spada pod laško upravo te občine. Grožnjanska občina je precej obširna in je (izvzemaš peščico prebivalcev mesteca Grožnjan samega) popolnoma hrvatska, ali »slav-ka«, kakor se nazivje tamošnje prebivalstvo samo. Kakor v Krašici — občina Buje — tako so tudi v Šterni našemu revnemu hrvatskemu ljudstvu usilili italijanko šolo!

Ker pa je že tako, da se slaba stvar daje le slabo braniti, je dopisnik priznal nekaj, česar gotovo ni mislil priznati. Priznal je namreč, da se je ustanovljenje oviralo po prebivalstvu samem, da si hoče na drugem mestu uverjati, da je imel prste vmes kak »poznani slavofil«!

Seme, ki je, o gospoda, sejete se svojo »Lego« med našim bednim narodom, mora — mi smo trdno prepričani o tem — obroditi za vas — sad prokletstva, beja in slednjič zmagave pravične stvari in maščevanja za vaše kanibalsko postopanje!

Po tem, ko ste oropali naš narod za bog ve koliko mladih nedolžnih dušic — imate še železno čelo, da kričite o krivicah, ki se vam gode!!

Nesramneži, »bufoni«, pajaci! Grožnjanskim veljakom naše narodnosti pa svetujemo, naj se tesno združijo in naj složno, javno in energično odbijajo naval tamošnjih in zunanjih — kalabrežev!

Volilne liste. V soboto so se v pred sobi dvorane mestnega sveta (magistratna palača, II. nadstr.) izločile prvotne volilne liste občanarjev, ki imajo aktivno volilno pravico v mestu in okolici. Te liste bodo volilec na ogled do dne 13. t. m. Do tega dne morejo se uložiti rekurzi proti izpuščenju ali drugim pogreškom v volilnih listah.

Te dni pa se tiskane liste določijo volilecem na dom.

Iz koticke za liberalce. V koticke za liberalce piše »Slovenec«:

»Seveda, »Slavija« inserira zopet v »Edinosti«, neka oseba je morda tudi zopet prejela kaj za svoje posebne zasluge za »Slavijo« (rečete liberalce) in tako se je čolnč naše »Edinosti« — brez krmarja kakor je! — zopet oddaljil od zlate srednje poti ter približal — Charibdi«!

Tako pisava je tako nizka, da bi se moral veliko prenosko pripogniti oni, ki bi hotel odgovarjati Njemu, dobremu znancu, ki večinoma polni žalostno-glasoviti »kotichek za liberalce«.

Vrehlicky mej slov. dijaki v Pragi. Členi slovenskega akademičnega društva »Ilirija« v Pragi so priredili v proslavo 50-letnice Jaroslava Vrehlickyega slavnost v okrašeni dvorani »u Chodery«. Na slavnost je osebno prišel Vrehlicky. Predsednik Staré je izročil jublantu dar »Ilirije«, krasno palmo s trakovi: »Slovenski akademiki slavnemu Vrehlickemu«. Za burnih klicov je sprejel pesnik ginjen palmo. Ni si prišel po ploskanje, ampak le zahvaljevat se je prišel Slovincem. Poslavljajoči se je obljubil, da podari društveni knjižnici svoja dela, ker je neki sedaj naš dolžnik. Tako se je zanimal za razmere prazkih Slovencev, da je izrekel že jo, naj bi se mu naznanjalo vse, karkoli se v »Iliriji« godi. Dar Slovencev pa se sedaj že blišči v Ferdinandovi ulici med vsemi darovi v prvi vrsti: »Slovenski akademiki slavnemu Vrehlickemu«.

Po »Slovenec«.

Vojaški nabor v Trstu. Vojaški nabor toliko za one, ki so trzaski občanarji, kolikor za vse druge, v Trstu bivajoče in vojaški dolžnosti podvržene novince, rojene v letu 1882., 1881. in 1880: prične v našem mestu v mornarski vjašnici dne 16. t. m. in bo trajal do 29. t. m. in sicer se bo nabor vršil po sledečem redu:

Tuji občanarji: I, II. in III. razred dne 16. in 17. t. m.

Tržačani: I. razred (rojeni l. 1882.) od št. 1 do 199 dne 18.; od št. 200 do 398 dne 20.; od št. 399 do 597 dne 21. in od št. 598 do 796 dne 23.

II. razred (rojeni l. 1881.): od št. 1 do 219 dne 24.; od 220 do 454 dne 26.; od 455 do 711 dne 27.

III. razred (rojeni l. 1880.): od št. 2 do 360 dne 28. in od 361 do 739. dne 30.

V navedenih dneh se odloči tudi glede prošanj za jednoletno dobrovoljno službo in glede prošanj za oproščenje od prezenčnega službevanja.

Ako se novinci ne odzovejo točno pozivom, obsojeni bodo na globo od 20—400 kron, oziroma v zapor.

Prijanim novincem in takim, ki ne bodo preskrbljeni s pozivnico, se zabrani vstop v naborno dvorano.

Novinci (Tržačani), ki do dne 14. t. m. ne dobe pozivnice, morajo po isto na vojaški oddelek mestnega magistrata; dočim se oni novinci, ki ne pripadajo k trzaski občini in ki ne dobijo sedaj pozivnice, pozovejo na nabor meseca maja t. l.

Ker se niso udeležili kostimnega plesa trzaskih gospa, so podarili g. Janja Št. fa iz Sežane 2 kroni, g. Mimi Bisanzi 2 K, g. Koren in g. Pakiž s Proseka po 1 krono. Po preplačani ustopni podaril g. dr. Treo iz Gorice še 10 kron. — Bog živi vse! Bog daj mnogo posnemovalcev.

Pevsko društvo »Kolo« vabi vse svoje pevce in pevke na skupno pevsko vajo, ki se bo vršila v sredo, dne 4. marca t. l. ob 8. uri zvečer. Ker se bo poleg pevsko vaje vršil jako važen pogovor, je

delžnost vsakega pevca, da pride k tej pevski vaji. Torej ne zabite!

Zahvala. Podpisani odbor »Tržaškega Sokola« čisti se tem potom izraziti najtoplejšo zahvalo vsem onim gospodom, ki so na kateri koli način pripomogli, da je anaskarada v gledališču »Goldeni« tako krasno vapela; imenoma se zahvaljuje g. Srečko Bartelu za njegovo upljivo besedo, slavnemu »Delalskemu podpornemu društvu« ter pevskemu društvu »Kolo« za prijazen spomin ter darilo 10 kron. Preplačali so vstopnino v avriho podpore za ureditev telovadnice v bodočem »Narodnem domu« gosp. Josip Mahne 20 K, N. N. 2 K, Rože Jesip 2 K, »Narodnjak« 5 K, N. N. 3 K in A. Božeglav 1 K. Bodi tem vsem izrečena srčna zahvala ter istotako tudi slav. občinstvu na prijaznem mnogoštevilnem odzivu.

Morbitni nadaljnji prispevki v omenjeno avriho se bodo objavljali tem potom.

ODBOR

»Tržaškega Sokola«.

Javna zahvala. Podpisani si šteje v dolžnost zahvaliti se najtopleje vsem udeležencem ob h. plesnih venčkov. Posebe pa gg., ki so blagovolili podariti avote v korist društvenega zaloge. Darovali so: sl. »Tržaško podporno in bralno društvo« po deputaciji 6 K; rg.: Josip Furlan (krčmar »Andemo de Franze«) 5 K 20 st.; Ferdo Pavlič, Trmaž Zadnik (ta g. je ob tej priliki podaril tudi 2 K za družbo sv. Cirila in Metodija), Marija Furlan, N. N. in 4 gospice po 20 st., Josip Bizjak in N. N. po 1 krono. Še enkrat hvala! — Gosp. Rožetu, ki je brezplačno deloval v orkestru, se zahvaljujemo še posebe.

ODBOR

pevskega društva »Kolo«.

Volilni shod »Tržaškega podpornega in bralnega društva« se ni vršil včeraj radi prepihle udeležbe ter se je odnesel za prihodnjo nedeljo dne 8. t. m.

Ta dan se bo shod vršil s vsakim številom udeležencev.

Volilni odsek.

Trije mornarji v smrtni nevarnosti.

Sinoči bi se bili na jadrenici »Leonilda« kma'u zažulili trije mornarji in sicer 34-letni Alojzij Zeno, 16-letni Angelj Bon in 12-letni Rudolf Skoč. Isti so se nemrež sinoči podali spat v svojo kabino, v kateri je gorelo ogelje in so zaprti ušli. Le slučaj je hotel, da se niso vsi trije zadušili.

Nezgodna cesta. Ko se je v soboto popoldne neki finančni stražnik po svojem službenem opravku vozil na biciklu v ulici B. lvevere, zadel je po nesreči v nekega dečka, ki je skakal po sredi ceste. Toliko deček, kolikor stražnik sta v sled tega padla na tla, a se ni nobeden poškodoval. Zatrjuje se nam, da finančni stražnik ni prav nič kriv na tej nezgodi.

Velika tatvina. V petek zvečer so neznanici tatovi udili v stanovanje trgovca z jesivinami, g. Ivana Pregelj na Greti, in ukradli 1400 K v bankovcih, 20 K v zlatu in nekaj drobica ter zlato uro z verižico v skupni vrednosti 160 K. Poleg tega so razbili tudi neko malo skrinjico, iz katere so ukradli 600 K in nekaj starega denarja. Blagajna, v kateri je bilo istega večera mnogo denarja, pa se niso dotaknili.

Mrtvo dete v cerkvi sv. Antona novega. V soboto zvečer so našli v cerkvi sv. Antona novega mrtvo truplo kakih 7 mesecev starega deteta ženskega spola. Truplo je bilo zavito v papir in v plenice. Dala je na lice mesta volna komisija, ki je truplo pregl dala, a na njem ni mogla zapaziti nobenega znaka nasilne smrti. Truplo so na to prenesli v mrtvašnico k sv. Justu.

Previden samomorilen kandidat. V soboto zjutraj prišel je na glavno postajo gasilcev mešetar Anton T., kjer je zahteval, naj telefonirajo pokličejo mrtvaški voz zavoda Zimolo, ker da se takoj usmrti. Na to je vzel iz žepa revolver in patrono. Jeden gasilec pa mu je nagle izdrl revolver in je na to telefoniral po Trst, da je kmalu prišel in spremljal Ant. na T. v norišnico. T. je znan pijanec in v svoji pijanosti se vedno vade, kakor da je blazen.

Izgubljen. Na mirsmarski cesti izgubil je nekdo 30 kron. Kdor je našel ta denar, je razprošen, naj ga prinese v naše uredništvo.

Vremenski vestnik. Včeraj toplemer ob 7. zjutraj 5,9, ob 2. uri popoldne 11,2 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 772,9. — Danes plima ob 10,24 predp. in ob 10,24 pop.; oseka ob 4,28 popoldne in ob 4,19 popoldne.

Dražbe premičnih. V torek, dne 3. marca ob 16. uri popoldne se bodo vsled »Slovenskega in k. okrajnega sodišča« razprodane stvari vršile sledeče dražbe prevajalnin: ulica Rosetti 4 b, hišna oprava; ulica Acquedotto 23, pišče in razno; ulica Soliterio 6, oprema v zalogi in razno; ulica Margheritta 15, kišna oprava; v Vrdeli 304, hišna oprava; ulica S. Marco št. 10, hišna oprava; v Š. edenj 564, hišna oprava.

Kakor je splošno znano, dajajo Mauthnerjeva semena za repo in klajo velik dobiček. Ravno tako izvrstna in nedosegljiva so Mauthnerjeva semena za zelenjavo in ovetljive.

Vesti iz ostale Primorske

× V Tolminu je umrl bivši lekarnar Ernest Palisca. P. v. m.

× C. kr. kmetijsko društvo v Gorici razglašajo: Bakreni vitrijol, kar ga je nakupil nakupovalni odbor, je ves razprodan, omenjeni odbor ne smatra ugodno nakupiti sedaj drugega radi velikih sprememb v cenah, nadaljevalo se pa bo vendar podpisovati ali brez zaveze na ceno.

× Homatije v občini Dekani. Iz Črnika nam pišejo: Čitateljem je znano, da je vlada razveljavila občinske volitve v mesecu novembru m. l., ki so se bile vršile dne 4. junija m. l. — po želji g. Bennatija. Vodstvo volitev je vlada tudi v drugič potrdila poznemu komisarju Gasserju, da si je ravno on zahteval tisti vzrok, radi katerega so bile volitve razveljavljene.

Isti komisar je bil dal besedo našim osebam, da se bodo nove volitve vršile prve dni januarja, kar popred da ni smeti razglasiti novih volitev, dokler ne poteče rok štirih tednov za morebitni rekurz proti razveljavitvi.

In prišlo je res tako: Bennatijeva stranka je vložila rekurz proti razsodbi namestništva, ker ona ni bila zadovoljna samo s tem, da so občinske volitve razveljavljene, ampak je hotela, da se razveljavi tudi imenik volitev, čeprav je bil isti sestavljen od sedanjega upravitelja, ki je nje pristal. Sedaj pa se eramujejo tega in bi hoteli zvržati krivdo na druge na tem, da se volitve niso vršile prve dni januarja, za katere je bilo že vse pripravljeno, češ, da je temu kriva — interpelacija Spindčeva!

Doznali smo, da je v sled te interpelacije vlada zahtevala ves volilni operat. Temu nalogu je občinski urad tudi res takoj ugodil. Ali je že ta križ, da se v ta urad kaj rad ukraja skrat, ki dožaja kak spis. Tako je odnesel tudi sedaj iz volilnih spisov zapisnik reklamacijske komisije. Morda da ga skrat vrne zopet, ali, ker je vlada nujno zahtevala, ni bilo možno čakati, kdaj se skratu ljubi vrniti sp.

C. k. okrajno glavarstvo si je pomagalo s tem, da je pozvalo vse ude reklamacijske komisije v Koper, kjer se tam — prosimo, po preteku 8 mesecev! — sestavili nov reklamacijski zapisnik.

Na interpelacijo posl. Spindčeva minole spomladi je bil odgovoril gosp. minister dr. Kerber, da se čim prej razpišejo nove volitve in da občina pride v pravi red v najkrajšem času, a še danes ni rešitve — iz vzroka: kakor upisano gori.

Primerjajmo le, kako se godi pri nas in kako se je godilo v Miljah, kjer so se vršile obč. volitve še le v decembru m. l., torej 6 mesecev pozneje nego v Dekanih. Tudi pri volitvah v Miljah je bil vložen rekurz, a tem je že davno vse rešeno po voji stranke, ki je »zmagala«. Sedaj pa hoče stranka bivšega župana dolžiti g. Spindčeva, da si je bil ravno ta poslanec tisti, ki je s svojo interpelacijo hotel prisilit vlado, ali da potrdi zakonito izvršene volitve, ali pa da nemudoma razpiše nove volitve. A vse je bilo glas vpriječega v puščavi.

Končno naj še omenimo, da občinski urad vliče zahtevanju strank noče podati javnosti razsodbe namestništva — češ, da mu je tako zapovedano.

O b č a n.

× Razpisane službe konceptnih praktikantov. V obsežu zaderskega finančnega ravnateljstva razpisare so tri službe konceptnik praktikantov z letnim aljutum 1000 kron.

× Ženska podružnica sv. Cirila in Metodija v Sežani popravlja izkaz darov v »Eti« od 11. februarja tako, da je daroval g. N. N. 5 K, g. Jakob Delak 1 K, oba iz Šturji.

V Opatiji je bilo od 1. septembra 1902. pa do vstetega 25. februarja 1903. 8147 oseb. Od 19. februarja 1903. pa do vstetega 25. februarja je prirastlo 599 oseb. — Dne 25. februarja je bilo navzočih 1852 oseb.

Vesti iz Kranjske.

* Strašen potres v Ljubljani. »Würzburger General Anzeiger« je pred par dnevi prinesel v svet razburljivo vest, da je bil zadnji torek v Ljubljani sila močan potres. V stolni cerkvi so padli kipi z oltarjev, v Trnovem pa se je neka ulica pogreznila kar za 1 m. Stvar bi bila navadna pustna šala če bi na drugi strani take vesti ne škodovala Ljubljani!

* Tujecev v Ljubljani je bilo ta mesec približno 1850, mej temi največ potnikov, petjuočih domačinov, a tudi mnogo krivonoscev, ki obletavajo s svojimi »tiskami« mesto in deželo za »grel« tte. Drugače pa ti čifuti Slovenci ne poznajo.

* V Kranju je umrl šolski nadzornik Andrej Žumer.

Vesti iz Štajerske.

— Součeneč rešil součeneč življenje. Iz Ljutomer poročajo: Nedavno temu je šel učenec Fran Jurševce vliče prepovedi drsat se na led. Led je bil sicer debel, ali valed deževnega vremena je imel že razpoke. Led se je udril pod Jurševcem in le ta se je že začel potapljati. Izgubljen bi bil, da ga ni 13-letni učenec Dominik Irglič ob nevarnosti za svoje lastno življenje potegnil iz vode. Vodstvo šole je že storilo korake, da mali junak dobi talijo za rešitev življenja.

— Zasramovanje našega naroda. Na občuvna zasramovanja, ki jih je priobčila »Marburger Zeitung« na škodo našega naroda na Štajarskem, opaža »Südsteirische Presse«:

Na tak način smejo Nemci na Spodnjem Štajarskem nekanovano ščuvati na sovražstvo in zasluževanje proti Slovincem! »Marburger Zeitung« je glasilo nemških uradnikov, trgovcev in obrtnikov; zato bo moral slovenski narod v prvi vrsti od teh stanov zahtevati zadoščenja za te težke žalitve. Ti stanovsi so tudi prvi poklicani, da ščuvanjem v njihovih strankarskih listih zaključijo: stoj!, kajti narod, ki se v njih zasramuje, plačuje in redi te stanovsi! Slovenski listi pa naj skrbje za to, da sleherni Slovinci, tudi v najoddaljenejši koči, izve, kako brezprimerno prostaški je njegovo slovensko ime pred vsem svetom zasramuje od lista nemških uradnikov, trgovcev in obrtnikov.

Razne vesti.

Prebivalstvo v Mostaru. Po zadnjem ljudskem štetju je v mestu Mostaru 6946 muslimov, 3877 grško-iztočnih in 3353 katolikov; v okoliškem okraju 28409 katolikov, 4422 grško-iztočnih in 6250 muslimov. V mostarskem okraju je torej katoliški element najštevilnejši.

Sobarica — zločinec. Iz Budimpešte javljajo o nastopnem slučaju: V stanovanju ravnateljstva anglo avstrijske banke, Lukacea, se je zgibilo te dni več detektivov, katerih eden je opozoril gospodinjjo, da »obarica«, ki je pri njej v službi že več tednov, je v resnici možki, in sicer zločinec, ki je že mnogokrat kaznovan in katerega išče policija vnovič. Gospa je pozvala »obarico«, detktiv je snel lasuljo in pred njimi se je prikazal možki (brzi iskanega zločince, katerega so odveli v zapore. Kdo in kaj je ta zločinec — to je za sedaj tajnost policije.

Kako Slovenci gnoje nemško njivo! Pred nekoliko dnevi je umrl na Dunaju glasbenik Hugo W. M. Sedaj pa poročajo, da je bil isti čisto slovenskega pokolenja. Njegova mati nemškega niti ni znala. Zopet izgled, kako slovenski talenti večajo slavo avstrijskega nemštva!

Tatvina v Izakovi katedrali v Moskvi. Zločinec, ki je izvršil to tatvino, so že našli v osebi sinu rekega svečenika. Tat se imenuje Konstantin. Ukradeno krono je bil zagrebel blizu Novgoroda. Našli so jo v popolnem stanju in jo vrnili cerkvi. Tatu so izočili v preiskovalni zapor v Petrogradu.

Enajstkrat se je oženil sedaj pobeglislepar Maks Spitzer z Dunaja. Isti se je kar ženil, da je dobival denar od svojih žrtev. Poizvedovanje so dokazala do sedaj, da je imel Spitzer na Dunaju 6, v Ameriki 3 in na Ogrskem 2 ženi. Nedavno temu se je za-

ročil z dvanajstvo ženo, iz katere je izvalil 25.000 K. Ker se mu je zdelo, da je sedaj mera — ženitev polna in da bi ga utegnili pripreči, jo je oduril!

Tri igralke zblaznele. Glasom poročil iz Rima je italijanska dramatična umetnost hkratu izgubila trojico svojih najboljših zastopnic. Tekom enega tedna so znorele igralke signora Dina Galli, signora Reiter in signorina Galli. Umetnice so pripadale različnim družbam in v različnih mestih.

Loterijske številke, izžrebane dne 28. februarja:

Gradec	13	8	1	78	77
Dunaj	16	29	25	3	12

Brzjavna poročila.

Roman saksonske prestolonaslednice.

LINDAU (Bavarska) 1. (B.) Velika vojvodinja Alice Toskanska je dospela včeraj po noči, prircezinja Lujiza pa danes zvečer iz Nyona semkaj.

Papežev jubilej.

RIM 1. (B.) Papež je vsprejel v knjižnični dvorani sveti kolegij v priyatni avdi-jerci. Došlo je dvanajst kardinalov. Sveti Oče je imel kratek nagovor in je potem osebno izročil kardinalom brošuro, v kateri so zabeleženi najvažnejši dogodki tekom njegovega pontifikata. P. tam jim je še izročil drugo brošuro, ki obseja neko njegovo latinsko porem. V svojem nagovoru je papež namigaval na svojo visoko starost in na svoj konec, ki da ne more biti daleč. Kardinali so odgovorili soglasno, da je danes dan veselja ter so izražali svoje želje, da bi sv. Oče še dolgo ostal pri življenju. Vsprejem je trajal nad pol ure.

70 letnica nadvojvode Josipa.

BUDIMPEŠTA 1. (B.) Povodom 70. rojstnega dne nadvojvode Josipa priršajo listi (Mari tudi Kešutovski?) članke, v katerih izražajo svoje častitke. Glavno mesto je sklenilo, da dopošje nadvojvodi na Reko, kjer isti sedaj biva, čestitno adreso.

Dogodki v Maroku.

MADRID 2. (B.) »Heraldu« brzjavljajo iz Meile: Pretendent se drži še vedno z malim številom utišev nekje skritega ali njegovo skrivališče je obkoljeno od cesarskih čet. Vojni minister El Menekhi izjavlja, da bi utegnili pretendenta stati življenje, ako bi šumo, v kateri je isti skrit, razgal; toda do bil bi ga raje živega.

Naval na češko hranilnico.

PRAGA 2. (B.) Naval na češko hranilnico traja dalje. Včeraj do ene ure popoldne je bilo 587 ulgateljem izplačanih 928016 kron; ulžlo pa je 183 oseb 31810 kron.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.

Lastnik konsorcij lista »Edinost«.

Natisnila tiskarna konsorcija lista »Edinost« v Trstu

Aleksander Lovi Mirzi

Prva in največja tovarna pohištva

Trst, Trst

TOVARNA: ZALOGA:

Via Teja, 10. Piazza Rezzio 11. 2

Via Limitessa, 10. (Solsko pohištvo)

In Via Riberge 11. 21

Telefon št. 870.

Veliki izbor pohištva, stoli, mize, krevati

velike zaloge tudi po posebnih naročilih

Čisto brez konkurence

IZUSTROJENI KUHINJE, KUHINJE, KUHINJE

Predivni pohištveni predmeti na sp. obroč

ali zadržano hraniti.

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizararske zadruga v Gorici (Solkan)

vpisane zadruga z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)

št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost, zjamčena, kajti les se osuši

v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-

peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobna, mo-

derni sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Mala oznanila.

Če to rubriko prinašamo oznanila po najnižji ceni. Za enkratno insercijo se plača po 2 stot. za besedilo; za večkratno insercijo pa se cena primerno nižja. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 20 K., ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 60 stot.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih likerjev. Postrežba točna, cene zmerno.

Kavarne.
Anton Šorli priporoča svojo kavarco „Commercio“ kjer je sodelovanje Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in avstrijski drugi časniki.

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in rente

GLOBUS

centralno ravnanstvo na Dunaju
I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavica 2.000.000 K., ustanovljena od dunajkega bančnega društva in bavarske hipotekarne in menične banke v Monakovu.

Sprejema zavarovanja na življenje v raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Specijalno zavarovanje otrok brez zdravniškega pregleda, izplačevši v slučaju že mrtve ali prehoda v vojsko zavarovani znesek proti malemu odbitku pred pretekom zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Corso tš.
7. Telefon 469.

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.
Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev tapetarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železnice. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.

Št. 36/pr.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje službo stražnega nadzornika v deželni prisilni delalnici v Ljubljani z letno plačo 1.600 K. prostim stanovanjem ter s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 100 K.

Prosilci morajo dokazati, da so dovršili vsaj 4 razrede kake srednje šole, da so usposobljeni za službovanje v kaznilnicah ali prisilnih delalnicah, da so v govoru in pisavi popolnoma zmožni slovenskega in nemškega jezika, ter da niso prekoračili 40 let.

Prednosti imajo taki prosilci, kateri so večji tudi še laškemu jeziku.

Pravilno opremljene prošnje so predložiti podpisane deželnemu odboru do 25. marca 1903.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 20. februarja 1903.

Prodajalnica ur F. Haslinger

zaprisežen izvedenec in urar c. kr. priv. južne železnice

Via delle Poste (Palača Galatti)
nasproti šte. 12.

Velik izbor ur vseh vrst. Poprave se izvrše v katerikoli množini in kateresibodi vrste, kakor kronometri itd. z vso natančnostjo in točnostjo na jamstvo.

Brezkonkurenčne cene.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavarje poslojja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenju e takoj in najkul antneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obno koristne namene.

Paglianova pijača

prof. Ernesta Pagliano

nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano je bilo predloženo zdrav. vodstvu min. za notranje posle v Rimu, koje je dovolilo razprodajo. Odlikovano na narodni farmacevtski razstavi 1894 in na higijenični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnami.

Ogibajte se vsake ponareitve in zahtevajte vedno izdelke, koji nosijo na leščku in ovitku naše vsakršno znamenje.

Naročbe je naslovljati na tvrdko

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco šte. 4.

V trgovini z manifakturnim blagom tvrdke

Giuseppe Bolle

ulica Nuova, nasproti palači Salem

se prodaja:

kotnina navadna 75/100 meter po 15 novč.

18 novč.

za rjube 156/100 meter po 36 novč.

bela za rjube 16/100 po 84 novč.

78/100 „ 20 novč.

V veljem izboru Afre, madapolon, navidezno platno belo in navadno plam, bela in bivaus prtenina itd. po ceni, da se ni bato konkurence.

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov, kvadratov, kolarjev, Leo, prstikov, misalov, brevirjev, ritualov, dijarov in neštivilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kalihov, ciborjev se srebrno kupi.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov v vsaki vrsti velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priročno in po-ebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podobne, vence, križe in svetnje vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogocastju, izvršijo se vezanja (picami) najfinejša za zastave, preginjala idr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojej je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl

gostilno

v ul. Belvedere št. 23 B.

Točil bom izvrstna in pristna vina, in sicer dalmatinsko vino po 32 novč., istrski refošk po 36 novč., belo vipavsko po 40 novč.

Kuhinja bo vedno preskrbljena z dobri jedili.

Priporočam se za obilen obisk

Fran Valetič.

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovsu in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. Cenike razpošilja franko.

Velikanski izbor raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolic, stenskih ur

se rahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

LEKARNA

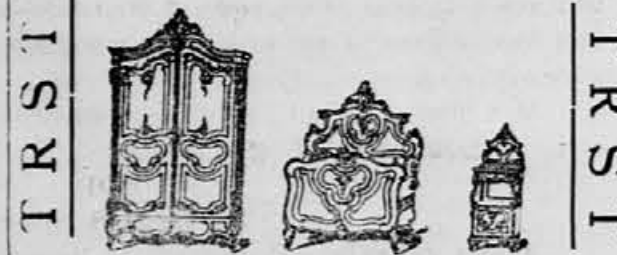
F. Antoniazzi

v Škednju

(katero se je odprla dne 26. t. l.) upeljala je ponočno slubovanje za slučaj sile.

TOVARNA POHIŠTVA IGNACIJ KRON

Dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

ulica Cassa di Risparmio

Tovarna na Dunaju.

Novi ceniki, izvorni narisi, načrti za sobe na zahtevanje — — — — — brezplačno. — — — — —

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo)
Bogata zaloga raznovrstnih obuval za gospode, gospe in otroke.

Poštne naročbe se izvrše takoj. Pošiljatelj se poštne prostje.

Prezema vsako delo na debelo in drobno ter se izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsumnega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr. priv. avstr. Lloyd.

Naznanilo in priporočilo.

Častim si naznanjati slavnemu občinstvu da je

prodajalnica jestvin

v ulici delle Legna št. 6

kojo sem več let vodil, prešla v mojo popolno last.

Prodajalnica je dobro založena z vedno zvežim in raznovrstnim blagom. Prodajam testenine iz tovarne znideršič & Valentič v Il. Bistrici, Ciril Metodovo kavino primes in Ciril Metodovo sladno kavo kakor tudi narodne užigalice.

Nadejam se, da me bode slavno občinstvo blagovolilo tudi za naprej počaščati z obilnimi obiski, belezi udani

Josip Luin.

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia,
(vogal Androna dell' Olmo).

Velika zaloga pohištva, ogledal, okvirjev in tapetarij.

- Popolno opremljene sobe. -
Konkurenčne cene.

Naročbe se dostavijo razven embalaže franko na kolodvor ali brod v Trstu

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v

ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvala na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Od c. kr. finančnega ministerstva določeno priglaševališče

Ljubljanska kreditna banka V LJUBLJANI.

preskrbuje konverzijo skupne rente brez kacijh stroškov!